

TEZE

o

Nacrtu prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o poštanskim uslugama, s Konačnim prijedlogom Zakona

Člankom 7. Direktive o poštanskim uslugama, koji je dodan Direktivom 2008/6/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 20. veljače 2008. godine kojom se mijenja i dopunjuje Direktiva 97/67/EZ u vezi s potpunim razvojem unutarnjeg tržišta poštanskih usluga u Zajednici, uređeno je područje financiranja univerzalne usluge, koju čini skup poštanskih usluga određene kakvoće, dostupnih po pristupačnoj cijeni svim korisnicima poštanskih usluga na cijelom području Republike Hrvatske, neovisno o njihovoj zemljopisnoj lokaciji. Odredbom stavka 3. navedenog članka Direktive o poštanskim uslugama, koja je prenesena u članak 48. Zakona o poštanskim uslugama (Narodne novine, br. 144/2012 i 153/2013), propisano je da u slučaju kada obveza obavljanja univerzalne usluge stvara neto trošak, koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja univerzalne usluge, davatelj univerzalne usluge ima pravo na naknadu utvrđenoga nepravednog financijskog opterećenja. Na temelju odredaba članka 67. Zakona o poštanskim uslugama HP – Hrvatska pošta d.d. određena je davateljem univerzalne usluge, a pravo i obvezu obavljanja univerzalne usluge stekla je u trajanju od 15 godina.

Slijedom navedenog, a u skladu s mogućnostima koje predviđa članak 7. Direktive o poštanskim uslugama, Zakonom o poštanskim uslugama do sada je bilo uređeno financiranje obveze obavljanja univerzalne usluge u Republici Hrvatskoj na sljedeći način:

- iz sredstava kompenzacijskog fonda, osnovanog pri Hrvatskoj regulatornoj agenciji za mrežne djelatnosti (u daljnjem tekstu: Agencija), prihode kojeg čine doprinosi davatelja poštanskih usluga, utvrđeni odlukom Agencije kojom se utvrđuje iznos neto troška koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje za davatelja univerzalne usluge,
- u slučaju da iznosi doprinosa davatelja zamjenskih poštanskih usluga i iznos doprinosa davatelja univerzalne usluge nisu dostatni za podmirenje cjelokupne obveze financiranja nepravednog financijskog opterećenja, preostali nepodmireni iznos nepravednog financijskog opterećenja podmiruje se iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s pravilima o državnim potporama.

Na temelju Zakona o poštanskim uslugama Vijeće Agencije je, u postupku utvrđivanja naknade nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge, pokrenutog na zahtjev HP – Hrvatske pošte d.d., 2014. godine donijelo odluku kojom je utvrđen iznos nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge u 2013. godini, osnovan kompenzacijski fond za uplatu doprinosa davatelja univerzalne usluge i davatelja zamjenskih poštanskih usluga, utvrđeni doprinosi svakog pojedinog obveznika uplate doprinosa u kompenzacijski fond te način plaćanja.

Uzimajući u obzir činjenicu da se najveći dio iznosa neto troška, koji predstavlja nepravedno financijsko opterećenje davatelja univerzalne usluge, u 2014. godini za prethodnu kalendarsku godinu morao podmiriti iz sredstava državnog proračuna, kao i gospodarsku situaciju u kojoj se nalaze davatelji zamjenskih poštanskih usluga, od kojih su neki pokrenuli i postupak predstečajne nagodbe, poteškoće uz koje je naplaćen najveći dio doprinosa u kompenzacijski fond, očekivani trend daljnjeg smanjenja iznosa doprinosa obveznika uplate doprinosa u kompenzacijski fond te troškove upravljanja tim fondom, ovim se Zakonom

predlaže ukinuti kompenzacijski fond, kao jedan od mehanizama financiranja naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima. Naime, u skladu s odredbom članka 7. stavka 3. Direktive o poštanskim uslugama, naknadu nepravednog financijskog opterećenja davatelja univerzalne usluge države članice Europske unije mogu osigurati i samo iz javnih sredstava, dakle iz sredstava državnog proračuna.

Ukidanjem kompenzacijskog fonda naknada nepravednog financijskog opterećenja obavljanja univerzalne usluge, kojom se osigurava obveza obavljanja univerzalne usluge kao usluge od općeg gospodarskog interesa, podmirivala bi se isključivo iz sredstava državnog proračuna Republike Hrvatske, u skladu s pravilima o državnim potporama.

Osim ukidanja kompenzacijskog fonda i pojednostavljenja mehanizma financiranja naknade za obavljanje univerzalne usluge pod nekomercijalnim uvjetima, ovim se Zakonom usklađuje naziv nacionalnoga regulatornog tijela za obavljanje regulatornih poslova u području poštanskih usluga sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine, broj 71/2014), dodatno se preciziraju pojedine odredbe koje pridonose većoj transparentnosti rada Agencije te nomotehnički uređuju odredbe Zakona o poštanskim uslugama u provedbi kojih su uočeni određeni nedostaci.